

Posudek
bakalářské práce *Anny Plasové*
Tvorba a užití činitelských podstatných jmen ženského rodu
v současné češtině a polštině
(FF UK Praha 2012)

Práce Anny Plasové se zabývá problematikou slovo tvorby. Jejím tématem je otázka tvoření a užití ženských názvů v současné polštině ve srovnání s češtinou. Tato problematika překračuje ve vztahu k polštině hranice lingvistiky, což ji činí zvláště zajímavou a hodnou pozornosti. Další hodnotu pak získává díky srovnání s češtinou.

Předložená práce byla rozdělena na dvě části. Obsahem první z nich je představení aktuálního stavu výzkumu týkajícího se zvoleného tématu. Ve druhé – praktické – části jsou prezentovány výsledky vlastního autorčina výzkumu realizovaného pro potřeby této práce. Zbylými částmi práce jsou abstrakt, úvod, závěr a bibliografie.

Jak už jsem se zmínila, téma předložené práce se neomezuje pouze na slovo tvorbu, ale měli bychom na něj pohlížet v širším, nejen jazykovém kontextu. Autorka si je toho vědoma a v teoretické části prezentuje nejen zjištění z oblasti slovo tvorby (s. 12–18, 22–24), ale zkoumanou otázku zařazuje do širšího společensko-kulturního kontextu, a dokonce i do kontextu historického (s. 33–40). Zpozornit je třeba na vynikající schopnost práce s odbornou literaturou. Autorka se neomezuje pouze na představení závěrů jednotlivých jazykovědců. Je schopna je porovnat (např. s. 22, 29), vybrat z nich otázky podstatné pro téma práce (např. s. 15), nebojí se ani představit vlastní názor (s. 25, 31, 37). Uvedené teorie jsou pak využity i v praktické části práce. Za zdůraznění stojí fakt, že autorka aktivně využívá nejen českou, ale i polskou či anglickou odbornou literaturu. Navíc rozšiřuje její seznam o ty publikace, jež nahlížejí zvolené téma v širší perspektivě. To bezpochyby svědčí o vysokém stupni autorčiny samostatnosti a odborné vyspělosti.

Potvrzuje to praktická část práce. Předložený vlastní výzkum přímo navazuje na závěry z teoretické části. Předmětem výzkumu se stal samostatně vytvořený korpus (texty z časopisu *Wysokie obcasy*, přílohy deníku *Gazeta Wyborcza* z roku 2006), který byl analyzován s ohledem na výrazy, jež autorku zajímaly (v práci bylo představeno 18 z nich). Výsledky výzkumu jsou konfrontovány s informacemi obsaženými ve dvou vybraných slovnících současného polského jazyka. Je třeba dodat, že autorka se neomezuje pouze na představení svých postřehů. Několikrát uvádí nápady na další výzkum spojený s otázkami, jež ji zajímají (např. s. 42, Závěr).

Mé poznámky mají spíše doplňující či zpřesňující charakter.

1. Tématem práce jsou ženské názvy – nomina feminativa – a tento termín také autorka v textu důsledně používá. Avšak dvakrát (v Abstraktu na s. 5 a ve shrnutí výsledků výzkumu na s. 84) se jako ekvivalentní objevuje označení nomina agentis. Jedná se však o dvě odlišné slovtvorné kategorie.
2. Prezентuje-li autorka slovníky, které při výzkumu využila, je třeba uvést, že každý z nich nabízí trochu odlišný pohled na jazyk, což je vidět například i na definicích a způsobu jejich formulace, jež autorka v práci uvádí. Tento fakt měl bezpochyby vliv na závěrečná autorčina konstatování.
3. Při analýze slova „aptekarka” se autorka zmiňuje o konkurenčním označení, které Poláci používají častěji – „pani magister”. Možná by bylo vhodné rozšířit tuto otázku např. o kontext prestiže povolání, o níž autorka píše v teoretické části práce (s. 33–34). Zajímavé se zdá být i umístění analyzovaného slova v kontextu jednoznačně negativních událostí – viz příklady 1, 3, 4, 7.
4. S podobně zajímavým srovnáním se setkáváme při analýze slova „lekarka”, viz příklad č. 6.
5. Na s. 39 by bylo vhodné uvést alespoň stručnou informaci týkající se zmiňovaného magazínu Pinezka.
6. Na závěr bych ráda upozornila na několik formulací z polské verze Abstraktu (s. 6). Zdá se mi, že namísto formulace „poszczególne pojawiania sie słów” by bylo lepší využít slovo „użycie”. Nevhodně, pravděpodobně v souvislosti s českými vlivy, je použito i slovo „leksykon”. V polštině má tento výraz poněkud odlišný význam.

Veškeré výše uvedené poznámky však nikterak nesnižují hodnotu předložené práce, kterou jednoznačně hodnotím jako vysokou. Práce Anny Plasové splňuje kritéria určená pro vypracování bakalářské práce. Hodnotím ji známkou **v ý b o r n ě** a doporučuji k obhajobě.

dr Renata Rusin Dybalska
vedoucí práce